

Rom 8, 25

25: Men dersom vi håper på det vi ikke ser, lengter vi etter det med utholdenhet (tålmodighet).

Her kommer han med en tilføyelse til det han sa i verset foran. Og slik uttrykker han seg altså: Vi "lengter etter det med utholdenhet/tålmodighet" - ikke: Slik bør vi lengte, men slik lengter vi virkelig. Håpet er ikke noe dødt og uvirksomt. Men noe som gjør at vi virkelig i utholdenhet og tålmodighet venter på det vi håper. Og vi håper med så mye utholdenhet som vårt håp er fast og levende. Paulus sier: "Dersom vi håper på det vi ikke ser, lengter vi etter det med utholdenhet". Hvis håpet vårt er av en slik beskaffenhet at det støtter seg til synlige ting eller tegn, da er det slutt på vår tålmodige venting, når støttene i dette synlige faller. Men i den grad vårt håp grunner seg utelukkende på Guds usvikelige ord, og bare ser etter det som ikke kan sees, så lengter vi etter dette med utholdenhet og tålmodighet.

Det er en vesentlig egenskap ved selve håpet, dette å vente på noe en ikke ser. Og for det kristne håpet er dette helt nødvendig. For mens vi håper, og inntil vi når fram til det vi håper på, ligger det alltid en tid som bærer mange ytre og indre prøvelser i seg. Da ville håpet bli knust, hvis vi ikke lengtet med utholdenhet og tålmodighet - utelukkende på oppfyllelsen av løftene. Men apostelen sier oss altså at det rette håpet er av en slik karakter, at det ser etter ting som ikke synes, - og lengter så etter det med tålmodighet. I dette ligger sikkert nok også en formaning til alle kristne, om at vi i vårt håp og vår lengt ikke skal bli utålmodige eller motløse, når det blir tungt og mørkt for øynene så vi ikke ser noe som helst til det vi lengter etter. For, som vi allerede har sagt, så ligger det i selve håpets natur at det ikke skal se målet, men bare stille og tålmodig bie på det (se siste fotnote).

Det samme formaner også apostelen Jakob oss klart til, når han sier: "Vær derfor tålmodige, brødre, helt til Herrens gjenkomst! Se hvordan bonden venter på jordens dyrebare grøde! Han venter tålmodig på den til den har fått tidligregn og senregn. Vær også dere tålmodige. Styrk hjertene deres, for Herrens gjenkomst er nær!". Her holder han et særdeles fint eksempel fram for oss. Det kornet bonden har sådd, er harvet og pløyd ned i jorden. Det er usynlig. Og hvis han har sådd om høsten, så ser han i de lange vintermånedene ikke noe som helst av det han venter på. Mang en storm med snø og hagl farer over åkeren. Men han venter på våren, når solens varme og det velsignede regnet skal gjøre at det han har ventet på begynner å spire. Og da kommer det han sådde mangedobbelt igjen. Slik må også hver eneste kristen, i alle fall hvis han kommer til å leve mange år etter sin frelse på denne jord, holde klart for seg at håpet hans om frelse vil måtte gjennom mange og harde prøvelser. Og det krever stor tålmodighet. Bare det forholdet at det drøyer så lenge før vi får se Guds løfter oppfylt, stiller vår tålmodighet på prøve. Dernest opplever vi stadig mer hvor forferdelig mye synd, som vi ikke kjente til, som bor i oss. Vi ser hvor lite vi har å stille opp mot dette. Og vi opplever hvordan fienden anfekter oss, fordi Gud skjuler seg for oss. Og ikke minst gjør den gudløse verden alt den kan for å ødelegge håpet vårt, og holder fram for oss all jordens gleder.

Kort sagt skal alle slags anfektelses-stormer forbitre sinnet vårt i ventetiden, og slår ned vår frimodighet i troen og håpet. Derfor sier også apostelen at "dere trenger utholdenhet, for at dere, etter at dere har gjort Guds vilje, kan få del i løftet". Dernest formaner han oss til "å løpe med utholdenhet i den kampen som er lagt foran oss". Det samme sier også Herren Kristus om de han skildrer som såkornet som falt i den gode jord, at de "bærer frukt med tålmodighet". Og på et annet sted sier han: "Ved utholdenhet skal dere redde deres sjeler!" Alle disse ordene fra Skriften viser, som all vår erfaring stadfester, at her kreves det en uendelig tålmodighet, så vi ikke skal gi opp og "kaste bort vår frimodighet, som har stor lønn", men isteden stå fast inntil enden og "arve løftene".

Rom 8, 26

26: På samme måte hjelper også Ånden oss i våre svakheter. For vi vet ikke hva vi skal be om, slik vi burde. Men Ånden selv går i forbønn for oss med sukk som ikke kan uttrykkes med ord.

Det kan se ut som om Paulus her går over til et ganske nytt emne. Men sammenhengen med det han har talt om foran er merkbar og tydelig, det understreker all kristen erfaring. I versene foran har Paulus talt mye om den herlighet som vil bli åpenbart på oss, om vårt håp og vår lengt etter den salige dagen. Men nå tenker han på den vel kjente og vanlige bekymringen som Guds barn plages med, ikke minst når en vil oppmuntre dem til større visshet i håpet om herligheten som venter. Da kommer ofte dette sukket: "Men hvordan skal jeg med all min skrøpeligheit nå fram? Selv om jeg ser på alt som er sagt for å trøste oss, som sanne og hellige ord, så kjenner jeg jo likevel min egen skrøpeligheit. Den er så stor og omfattende at jeg er redd jeg ikke når fram. Og om jeg så bare kunne be rett! Men ikke det en gang, kan jeg".

Overfor slike bekymringer er det apostelen nå sier at vi har en sterk og trofast hjelper i all vår svakhet. Han minner oss om at det er "Ånden selv" vi har å gjøre med. "Ånden hjelper oss i våre svakheter", til og med den svakheten at vi ikke en gang kan be. Vi "vet ikke hva vi skal be om slik vi burde". "Ånden selv går i forbønn for oss med sukk som ikke kan uttrykkes med ord". Og om vi ikke alltid oppfatter eller forstår denne formen for bønn, så forstår nok han det, han som gransker hjertene (v. 27). Dette er sammenhengen mellom dette verset og versene foran.

På samme måte hjelper også Ånden oss i våre svakheter. Først har Gud virket det salige håpet, slik at vi nå også lengter med tålmodighet etter at det skal fullbyrdes. Så har vi nå også "på samme måte" den veldige hjelperen, Ånden, som hjelper oss i våre svakheter. Vårt håp, vår lengt og vår tålmodighet er alt sammen bare Åndens verk. Nå vil Paulus minne oss om at vi ikke bare allerede har disse Åndens verk, men også "Ånden selv" til å hjelpe oss i vår svakhet. Men før vi ser nærmere på denne store hjelperen og trøsteren, vil vi først stanse litt ved ordet "svakheter".

"våre svakheter". Her har vi den dype kilden til alle Guds barns uendelige sukk: "våre svakheter", eller "vår skrøpeligheit". Ja, dette er noe vi kjenner igjen. Et ord, som om det skulle være tatt rett ut av vårt hjertespråk. Og tenk at det er apostelen selv som gir uttrykk for dette, og taler om "våre svakheter". Han inkluderer seg selv i dem som vedkjenner seg sine svakheter. Ja, jo lenger vi lever under Åndens oppdragelse, jo dypere kjenner vi vår skrøpeligheit, så vi til sist bare må erkjenne at alt som finnes i oss er utelukkende skrøpeligheit. Hva Gud er og virker i oss, er noe annet. Men i oss selv finnes bare skrøpeligheit. Og vi opplever det sterkest i alt det som er blitt dyrebart og viktig for oss i det nye livet; vår åndelige forstand, i vår tro, i vårt håp, i vår kjærlighet, i vårt kristne alvor, i vår takknemlighet, i vår bønn, osv. I alt dette opplever vi vår store skrøpeligheit. Selv om Gud nok har gitt oss en ny, åndelig forstand, oppfører vi oss likevel av og til som om vi var fullstendig blinde. Vi ser ikke det klareste budskap i Ordet. Der står de aller største budskap til trøst for hjertene våre, ja, nettopp for rådvillige syndere. Men det er som om vi ikke så dem.

Vi likner en mann som står med en brei vegg foran seg, og likevel ikke ser den. Ikke bare tror vi at Gud er tilstede over alt. Vi kjenner det også i vår samvittighet. Vi kjenner at han ser selv de mest skjulte tankene. Likevel skjer det i kortere og lengere tid, at vi opplever det som om Gud ikke var til. Ikke frykter vi ham når vi står overfor fristelser, og ikke har vi trøst av at han er nær oss, når vi er i fare, eller i bønnestunden. Hvordan henger alt dette sammen? Det må være "våre svakheter", vår skrøpeligheit, som gjør alt dette. Gud har herliggjort sin Sønn for oss, så det er ikke noe som er mer dyrebart for oss enn Kristus Jesus. Likevel opplever vi tider da det er som om det ikke eksisterte noen Kristus, som om vi må stå fram for Gud i vår egen rettferdighet. Gjennom de herligste løfter har Gud gitt oss håpet om frelse. Likevel er ofte vårt håp og vår lengt så skrøpelig, at vi kan leve lenge uten å ofre en eneste tanke på at vi går mot en evig herlighet. Nei, det håpet fortøner seg nå mer bare som en drøm. I hjerte og sinn lever vi mer som om livets slutt også er slutten for oss.

Gud fødte en ny kjærlighet i hjertet vårt. Likevel merker vi ofte at vi først og fremst er opptatt med vårt eget beste. Samtidig med at vi fikk barnekåret, ble jo også en bønnens Ånd født i hjertene våre (v. 15). Og bønningen burde jo være det aller kjæreste for Guds barn. Selv om den nok for det meste også er det, så opplever vi andre dager da bønningen er "et ork". Og midt i bønningen kan vi bli opptatt med syndige tanker. Alt dette er i sannhet våre store svakheter. Men når det gjelder vår skrøpeligheit i bønn, så tar Paulus dette helt konkret opp i fortsettelsen av verset:

For vi vet ikke hva vi skal be om, slik vi burde. Dette nevner han som et eksempel på vår svakhet. Så stor er altså også de kristnes naturlige blindhet, deres svakhet i forstand, at de ikke en gang vet hva og hvordan de bør be. De kjenner ikke sine egne behov, og sine farer, eller hva som er nødvendig for dem. De vet heller ikke hvordan de bør tre fram for Gud i den rette "sønnefrykt", og forme sin bønn rett. Dette ser vi til og med hos den store Guds mann; Moses, når han ber så inntrengende om å få oppleve å komme inn i Kanaan og se det deilige landet, mens Gud hadde noe langt herligere han skulle få oppleve; å få gå inn i det himmelske landet. På samme måte med apostelen Paulus. Tre ganger ba han om å få slippe tornen i kjødet, som ydmyket ham så sterkt. Men det var akkurat denne ydmykelsen som gjorde ham "skrøpelig", og som var mye mer nødvendig for ham enn å bli fri den,

som han ba om. Ja, av og til ber vi jo om ting som rett og slett ville være skadelige for oss. Og da er det jo Guds store barmhjertighet at han ikke gir oss det vi ber om (se Jak 4: 3).

Vi kan altså ikke selv be rett. Men når vi ikke en gang er "dyktige i oss selv til å tenke ut noe som om det kom fra oss selv", som Paulus sier et annet sted, - hva kan vi da utrette når vi står overfor ennå større ting? Vi skal altså lære å erkjenne våre store svakheter, og holde klart for oss hvor totalt avhengige vi er av Guds barmhjertighet - i alle forhold. Avhengige av at Gud leder oss, av at Gud gir oss alt. Det han gir oss, det har vi. Det gode han virker i oss, det gjør vi, - og ikke noe som helst mer (Fil 2: 13).

Men når vi ikke bare innser og erkjenner, men også opplever at så stor er virkelig vår svakhet, da har vi lett for å bli motløse. Men da sier apostelen: Bli ikke motløse, vi har en som hjelper oss, "Ånden hjelper oss i våre svakheter".

Ånden selv, sier apostelen. Han er altså den store hjelperen. Han er den som leder oss, trøster, og er vår talsmann. På grunn av Sønnens fullbrakte verk og forbønn, har Faderen gitt Ånden i oppdrag å følge og vokte barna mens de ennå vandrer på denne jord. Tross alt Gud har gitt oss gjennom Kristus, og tross alle nådens midler og Åndens verk i hjertene våre, ville vi likevel ikke kunne komme lykkelig gjennom alle farene som møter oss, hvis ikke "Ånden selv" også vokter oss, leder, støtter og trøster oss. Dette antydde også Kristus for disiplene sine, da han begynte å tale til dem om sin bortgang. Han sa han ville sende Talsmannen til dem. Samtidig gav han dem de største og herligste løftene. Han lovet dem at selv om han nå forlot dem, så skulle de ikke bli tilbake faderløse. De skulle også få se ham igjen, og de skulle få en glede som ingen skulle kunne ta fra dem. Han fortalte dem at i hans fars hus var det mange rom, og nå gikk han bort "for å gjøre ferdig et sted for dere", at de visste veien, dvs. at han jo selv er veien, og at han skulle komme igjen og ta dem til seg, osv.

Men på tross av alt dette, var det tydelig at han mente de ennå ikke var sikret nok mot alle farer. Derfor gav han dem ennå et løfte, som han ofte gjentok for dem. Han skulle også sende dem "en annen talsmann", sannhetens Ånd, som alltid skulle bli hos dem, skulle lede dem til hele sannheten, og minne dem om alt det han hadde talt til dem. Og dette bør vi alle skrive dypt inn i hjertet vårt. For det betyr jo at vi slett ikke er overlatt til oss selv, at vi skulle måtte ta oss av oss selv, eller at vi i livets kamp skulle være overlatt til vår egen styrke. Nei, da ville vi jo være fortapt. "Ånden hjelper oss i våre svakheter". Grunnspråkets ord, som er oversatt med "kommer oss til hjelp", har en stor og dyp betydning. Det taler egentlig om dette "å ta i med". Det samme som at vi vil "ta i med" noen som vi vil hjelpe i et eller annet arbeide. Ånden selv "tar" altså "i med oss" i vår svakhet. Ikke slik at den fjerner svakheten. Men han leder det hele slik at hans kraft blir åpenbart i vår svakhet. Og da blir det ham vi til sist beundrer og lovpriser; hans visdom, trofasthet og makt.

Hvis du noen gang har blitt ledet i Guds nåde, vil du sikkert huske hvordan det skjedde, spesielt i tider da du kjente på din egen skrøpeligheit. Du hadde kanskje forsøkt alle nådens midler. Men du sank bare dypere og dypere ned i mørke og avmakt. På tross av alt du foretok deg, kunne du ikke hjelpe deg opp. Men så, når du var nær ved å gi opp alt, husker du hvordan du i et øyeblikk fikk lyset og freden tilbake. Det skjedde f. eks. gjennom ett eneste ord i Skriften, som kanskje tidligere bare hadde vært tomme ord for deg, døde og kraftløse. Da våknet du opp, liksom fra en vond drøm. Nå så du alt på en ny og herlig måte. Dette var det bare Den Hellige Ånd som kunne gi deg. For selv kunne du ikke ta det før det slik ble gitt deg. "Ånden hjelper oss i våre svakheter".

Ånden selv går i forbønn for oss med sukk som ikke kan uttrykkes med ord. Ånden er spesielt til hjelp for oss, når det gjelder vår svakhet i bønn. Og det på så markert vis at den "går inn for oss", som ordet nærmest betegner. Dette er en ubegripelig hemmelighet, for her og i neste vers sies det uttrykkelig at Ånden selv ber, går i forbønn, for oss. Dette taler ikke om at Ånden går i forbønn for oss i himmelen. Nei, det er bønnesukk i hjertene våre. F. eks. i v. 15, og i Gal 4: 6 ser vi Paulus taler om det samme. På sistnevnte sted sier han at Ånden i våre hjerter "roper: Abba, Far!" Men i v. 15 i vårt kapittel sier han at vi roper, men at det er "barnekårets Ånd, og i Ånden roper vi: Abba, Far!" ("barnekårets Ånd som gjør at vi roper: Abba, Far!"). At Ånden ber for oss, betyr altså at den virker i hjertene våre så vi "roper", "ber" eller "sukker". Og av ordvalget ser vi at disse sukkene og bønner er så helt og holdent et Åndens verk, at det med rette heter at "Ånden selv går i forbønn for oss".

Å, for en veldig trøst! Når vi i vår avmakt og skrøpeligheit kjenner at vi ikke en gang kan be slik vi burde, da tar Ånden selv seg av dette. Han ber selv i oss - "med usigelige sukk", "sukk som ikke rommes i ord", "som ikke kan uttrykkes med ord". Dette siste også en skildring av hvordan det skjer, som stemmer svært godt med det vi opplever i vår skrøpeligheit, vår svakhet. Ofte er vi sunket så dypt i vår svakhet, vår angst og vår avmakt, at vi ikke selv verken forstår, eller kan gi uttrykk for vår tilstand innfor Gud. Da sier vi ofte: Jeg kan ikke en gang be! Hvis jeg bare kunne be! Ennå er der altså et sukk, et rop i hjertet vårt. Vi makter ikke å uttrykke det i bønn. Men det er akkurat dette Paulus skildrer her med uttrykket: "sukk som ikke kan uttrykkes med ord", eller "usigelige sukk". Men Paulus lærer oss her at dette slett ikke betyr at vi nå ikke ber. Nei, tvert imot er det nå Ånden selv som ber i oss "med sukk som ikke kan uttrykkes med ord". Vår trengsel og vårt behov er så stort, at vi ikke kan hverken få uttrykt det, eller selv alltid oppfatter det som bønn. Men nettopp slik trenger det seg på desto mektigere i hjertet. Det er slik Hiskia opplever det når han sier: "Som en svale, som en trane, slik klynket jeg, jeg kurret som en due" (Jes 38: 14). Det samme med David, når han sier: "Jeg er urolig og kan ikke tale". Men dette å rope, eller skrike: "Abba, Far!" har vi talt grundigere om under siste del av v. 15.